

Research Paper

[10.29252/IJFP.2023.555821.1121](https://doi.org/10.29252/IJFP.2023.555821.1121)

Prediction of Marital Satisfaction Based on Love-Related Attitudes Among On-Off Basis Work Employees of East Oil and Gas Exploitation Company

Fatemeh Sadat Arabi^{1*}, Mahmoud Azadi², Jafar Talebian Sharif³

1. Master of Family Counseling, Hekmat Razavi Higher Education Institute, Mashhad, Iran
2. Assistant Professor of Psychology, Hekmat Razavi Higher Education Institute, Mashhad, Iran
3. Assistant Professor of Psychology, Head of Hekmat Razavi Higher Education Institute, Mashhad, Iran

Article Info.	Abstract
Received: 14.06.2022 Accepted: 06.12.2022	Abstract This research aimed to predict marital satisfaction based on love-related attitudes among on-off basis work employees of East Oil and Gas Exploitation Company. This study's statistical population included all married male Khangiran Sarakhs Oil Company employees and their wives. The convenience sampling method was used to select a sample size of 140 people (85 men and 55 women). According to its purposes and hypotheses, the current study was applied and was of a correlation type. This study used two questionnaires to collect information evaluating the research objectives: Afrooz spouse satisfaction (short form) and love-related attitudes questionnaire (LAS). The research data were analyzed by stepwise regression. The findings of this study revealed that marital satisfaction was predictable based on love-related attitudes Eros (0/53), Pragma (0/08), Ludus (0/02), and Storge (0/18) at the level $p < 0/01$ on an on-off basis work employee of East Oil and Gas Exploitation Company. The results also showed that the Mania and Agape types did not predict marital satisfaction. Based on these findings, it was concluded that love-related attitudes were a variable influencing marital satisfaction of on-off basis work employees and their spouses and a predictor of marital satisfaction of the current research sample. Finally, It is suggested to compare and examine marital satisfaction based on love-related attitudes in on-off basis and non-on-off basis work employees in future research.
Keywords: <i>Marital satisfaction,</i> <i>Love-related attitudes,</i> <i>on-off basis work</i>	
*Corresponding author Email: alipor@pnu.ac.ir	
How to Cite: Arabi, F., Azadi, M., Talebian Shaif, J. (2022). Prediction of Marital Satisfaction Based on Love-Related Attitudes Among On-Off Basis Work Employees of East Oil and Gas Exploitation Company. <i>Journal of Family Psychology</i> . 9(2), 85-98.	

پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق

فاطمه سادات عربی^{۱*}، محمود آزادی^۲، جعفر طالبیان شریف^۳

۱. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، موسسه آموزش عالی حکمت رضوی، مشهد، ایران
۲. استادیار گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی حکمت رضوی، مشهد، ایران
۳. ستادیار گروه روانشناسی، ریاست موسسه آموزش عالی حکمت رضوی، مشهد، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

چکیده

هدف این پژوهش پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق بود. پژوهش حاضر کاربردی، از نوع پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارمندان اقماری مرد متأهل شرکت نفت خانگیان سرخس به همراه همسرانشان بود که تعداد ۱۴۰ نفر (۸۵ مرد، ۵۵ زن) به‌عنوان حجم نمونه به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از دو پرسشنامه رضامندی همسران افروز (فرم کوتاه) و پرسشنامه نگرش‌های مربوط به عشق (LAS) استفاده گردید. تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش به روش رگرسیون گام‌به‌گام انجام شد. نتایج این پژوهش نشان داد که رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های عشق‌ورزی رمانتیک (۰/۵۳)، واقع‌گرایانه (۰/۰۸)، بازیگرانه (۰/۰۲) و دوستانه (۰/۱۸) در سطح $p < 0/01$ در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق قابل پیش‌بینی است. همچنین نتایج نشان داد که سبک‌های عشق شهوانی و فداکارانه، قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی در این افراد نبودند. از این یافته‌ها می‌توان استنباط کرد که نگرش‌های عشق‌ورزی، متغیری مؤثر بر رضایت زناشویی در کارمندان اقماری و همسرانشان است و قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی در این افراد می‌باشد و فرضیه این پژوهش مبنی بر پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق، مورد تأیید قرار گرفت. در نهایت پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در کارمندان اقماری با کارمندان غیر اقماری مقایسه و بررسی شود.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۱۵

کلیدواژه‌ها:

رضایت زناشویی،

نگرش‌های مربوط به عشق،

اقماری

*نویسنده مسئول:

پست الکترونیکی: alipor@pnu.ac.ir

استناد به این مقاله:

عربی، فاطمه سادات، آزادی، محمود، طالبیان شریف، محمود (۱۴۰۱). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق. *روانشناسی خانواده*، ۹(۲)، ۸۵-۹۸.

مقدمه

خانواده، یک واحد عاطفی بوده که از پیوند زناشویی زن و مرد تشکیل می‌شود (Moeinpour, 2020) و سلامت و تعادل نظام خانواده، بستگی به کیفیت روابط زوجین دارد (Arajmandnia & Pourian, 2016). یکی از عوامل تعیین‌کننده سلامت خانواده، رضایت زناشویی^۱ می‌باشد. رضایت فرد از زندگی زناشویی به معنای رضایت وی از خانواده و به دنبال آن رضایت از زندگی است که این امر موجب پایداری زناشویی و ثبات نظام خانواده و همچنین تسهیل در رشد و تعالی اعضای خانواده و پیشرفت مادی و معنوی جامعه می‌گردد (Mardaneh, 2017). رضایت زناشویی حالتی است که طی آن زوجین از ازدواج با یکدیگر، احساس شادمانی و رضایت می‌کنند و نگرش مثبت و لذت بخشی نسبت به جنبه‌های مختلف روابط زناشویی خود دارند که ناشی از انطباق بین وضعیت مورد انتظار و وضعیت حال حاضر فرد در روابط زناشویی می‌باشد (Fazel, 2018). در واقع رضایت زناشویی، یک ارزیابی کلی از وضعیت فعلی رابطه زناشویی، ارائه می‌دهد (Jadiri et al., 2009) و یکی از عوامل مؤثر در بهداشت و سلامت روانی اعضای خانواده و تعیین کیفیت زندگی، رضایت زناشویی می‌باشد (Najafi, 2013).

با توجه به اهمیتی که کارکرد متعادل خانواده دارد، برای جلوگیری از متلاشی شدن آن، شناخت عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی که استحکام‌بخش زندگی خانوادگی است، ضروری به نظر می‌رسد (Moradi et al., 2018). یکی از عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی، عشق و نگرش افراد به آن است. یافته‌های پژوهش‌های متعددی بیانگر رابطه قوی و مستحکم بین عشق و رضایت زناشویی است. در واقع عشق به یک فرد، اساسی‌ترین دلیل برای رابطه با آن فرد می‌باشد (Shahrokhi, 2013) و نخستین انگیزه در زوجین برای سازگاری و حل تعارض، وجود عشق و اعتماد بین آنان است. بنا بر آنچه بیان شد ضروری به نظر می‌رسد که سبک‌ها و نگرش افراد به عشق در زوجین بررسی گردد (Shahrokhi, 2013).

یکی دیگر از عوامل مهم تأثیرگذار بر رضایت زناشویی، شغل و ماهیت آن است (Khajueenejad, 2017). در ایران و صنعت نفت به لحاظ شرایط خاصی که دارد، نوعی از نوبت‌کاری تحت عنوان طرح اقماری معمول گردید (Sadeghi et al., 2020). کار اقماری به دسته‌ای از مشاغل گفته می‌شود که امکان بازگشت کارگر یا کارمند نزد خانواده خویش پس از یک روز کاری به دلیل دوری محل کار از محل سکونت و نیز ویژگی‌های ذاتی کار، وجود ندارد بنابراین کارگر یا کارمند پس از طی مدت‌زمان معینی مثلاً ۷ یا ۱۴ روز، به نزد خانواده خود بازمی‌گردد (Nazari, 2017) و برابر با تعداد روز کاری، همان تعداد روز، استراحت دارد (Sadeghi et al, 2020). کارکنان اقماری به اقتضای شغلشان تقریباً نیمی از ماه را از خانواده و همسر خود دور هستند. کار کردن به صورت اقماری می‌تواند موجب بروز مشکلات و مسائلی در انجام نقش همسری و والدی برای کارکنان متأهل شود. آنها ممکن است در بهترین لحظات و رویدادهای زندگی مانند سالگرد ازدواج، تولد فرزندان و یا در اتفاقات ناگواری چون از دست دادن والدین و عزیزان، در کنار همسر و خانواده خود نباشند (Khajueenejad, 2017). بنابراین احتمال بروز مشکلات و اختلافات در خانواده این افراد وجود دارد و به نظر می‌رسد این نوع شیوه کار بر روی کیفیت زندگی و رضایت زناشویی تأثیر می‌گذارد.

با توجه به موارد ذکر شده در بالا و از آنجاکه خانواده‌ی کارکنان شاغل در طرح اقماری حداقل نیمی از سال را فاقد سرپرست سپری می‌کنند و به دنبال آن سرپرستی و مدیریت خانواده بین زن و مرد همواره در حال تغییر و چرخش است، بررسی تأثیر این مسئله در کنار توجه به نگرش‌های عشق‌ورزی^۲ که زوجین دارند، بر رضایت زناشویی آنها حائز اهمیت است.

تاکنون پژوهش‌های زیادی به منظور بررسی رابطه بین رضایت زناشویی و نگرش‌های عشق‌ورزی و همچنین بررسی تأثیر نگرش‌های عشق‌ورزی بر رضایت زناشویی انجام شده است. Erfani (2016) به بررسی رابطه نگرش به عشق با رضایتمندی زناشویی در کارکنان یگان ویژه انتظامی خراسان شمالی پرداخته و نتایج پژوهش بیانگر رابطه معنادار بین نگرش به عشق و

1Marital Satisfaction
2On-Off basis work
3Love related attitudes

رضایت‌مندی زناشویی بود. (Najafi (2013) رابطه بین نگرش مذهبی و میزان عشق‌ورزی با رضایت زناشویی بین دبیران مرد متأهل مقطع متوسطه را بررسی نمود و نتایج این پژوهش نشان داد که عشق رمانتیک، دوستانه، فداکارانه و واقع‌گرایانه، دارای رابطه مستقیم و عشق بازیگرانه دارای رابطه معکوس با رضایت زناشویی هستند و عشق شهوانی فاقد رابطه معنی‌دار با رضایت زناشویی است. (Taghavi Dinani et al. (2014) پژوهشی به‌منظور بررسی رابطه بین نگرش‌های عشقی با رضایت زناشویی در زنان شهر تهران انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که بین نگرش‌های عشقی رمانتیک، دوستانه، واقع‌گرایانه و فداکارانه با رضایت زناشویی رابطه معنادار مثبت و بین نگرش‌های عشق شهوانی با رضایت زناشویی رابطه معنادار منفی وجود دارد. همچنین مشخص شد که نگرش‌های عشقی رمانتیک، واقع‌گرایانه، شهوانی و دوستانه قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی بودند. (Yousefi et al. (2011) رابطه‌ی سبک‌های عشق‌ورزی و کیفیت زناشویی در میان افراد متأهل را بررسی نمودند. نتایج این پژوهش بیانگر رابطه‌ی مثبت سبک‌های عشق‌ورزی دوستانه، رمانتیک و واقع‌گرایانه با رضایت زناشویی و رابطه منفی سبک‌های عشق‌ورزی شهوانی، بازیگرانه و فداکارانه با رضایت زناشویی، انسجام زناشویی و توافق زناشویی بود. یافته‌های پژوهش (Vedes et al. (2016) نشان داد که سبک‌های عشق اروس و آگاهانه، دارای تأثیر مستقیم و سبک عشق لودوس دارای تأثیر معکوس بر کنار آمدن و رضایت از رابطه هستند. همچنین از دیگر یافته‌های پژوهش این بود که بین سبک‌های عشق و رضایت از رابطه، رابطه معناداری وجود دارد. (et Aman Elahi al. (2012) به بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی عاشقانه و عشق با رضایت زناشویی پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که سبک دلبستگی گسسته و نگرش‌های عشق‌ورزی اروس، مانیا و پراگما پیش‌بینی‌کننده‌ی معناداری برای رضایت زناشویی هستند. (Gana et al. (۲۰۱۳) مطالعه‌ای به‌منظور بررسی تأثیر سبک‌های عشق بر رضایت زناشویی در زوج‌های دگرجنس‌گرا انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که در بین سبک‌های عشق، تنها اروس در رضایت زناشویی زن و مرد نقش داشته است.

بر اساس ادبیات تحقیقاتی که در زمینه‌ی بررسی تأثیر نگرش‌های عشق‌ورزی بر رضایت زناشویی انجام شده است، می‌توان گفت که رابطه معناداری بین این دو متغیر وجود دارد ولی تاکنون پژوهشی به‌منظور بررسی تأثیر نگرش‌های مربوط به عشق در پیش‌بینی رضایت زناشویی در کارمندان اقماری شرکت نفت انجام نشده است؛ براین اساس هدف عمده‌ی این پژوهش بررسی نقش نگرش‌های مربوط به عشق بر رضایت زناشویی در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق می‌باشد و همچنین از جمله اهداف خرد می‌توان به بررسی نقش نگرش‌های عشق رمانتیک، عشق بازیگرانه، عشق دوستانه، عشق واقع‌گرایانه، عشق شهوانی و عشق فداکارانه بر رضایت زناشویی در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق اشاره نمود.

روش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر کاربردی و با توجه به اهداف و فرضیه‌های آن، از نوع همبستگی است. در پژوهش حاضر، رضایت زناشویی متغیر پیش‌بینی شونده و مؤلفه‌های نگرش به عشق، متغیرهای پیش‌بینی‌کننده هستند. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارمندان اقماری مرد متأهل شرکت نفت خانگیان سرخس و همسرانشان بود و حجم نمونه بر اساس فرمول (Green (1991) محاسبه شد. انتخاب حجم نمونه بر اساس فرمول گرین بدین صورت است که تعداد متغیرهای پیش‌بین در عدد ۸ ضرب شده و نتیجه به‌دست‌آمده با عدد ۵۰ جمع می‌گردد که برای پژوهش حاضر یک متغیر پیش‌بین با شش مؤلفه وجود دارد که عدد به‌دست‌آمده طبق محاسبه از فرمول فوق، ۹۸ (n=۹۸) است که به‌منظور بالا بردن توان آزمون تحقیق حاضر، ۱۴۰ نفر (n=۱۴۰) در نظر گرفته شد و به روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش به روش

رگرسیون گام‌به‌گام^۱ و در نرم‌افزار SPSS انجام شد، بدین‌صورت که متغیر پیش‌بین که مؤلفه‌های نگرش به عشق بودند به‌صورت گام‌به‌گام وارد معادله رگرسیون شدند تا اینکه بتوان میزان تبیین‌کنندگی هر یک از مؤلفه‌های نگرش به عشق در پیش‌بینی رضایت زناشویی را به دست آورد.

ابزار سنجش

پرسشنامه رضامندی همسران افروز (آفرم کوتاه) (AMSS): این مقیاس ۵۱ گویه‌ای توسط Afroz and Ghodrati (2011) به‌منظور بررسی رضایت زناشویی در زوجین، تهیه و تنظیم شده است. مقیاس رضامندی همسران از نوع لیکرت ۴ درجه‌ای است. این مقیاس شامل ۱۰ مؤلفه؛ رضامندی عاطفی^۲، رضامندی تعاملی^۳، رضامندی نگرشی^۴، رضامندی رفتاری^۵، رضامندی حمایتی-اجتماعی^۶، رضامندی هم‌اندیشی^۷، رضامندی مشکل‌گشایی^۸، رضامندی منشی^۹، رضامندی فرزندپروری^{۱۰} و رضامندی مطلوب‌اندیشی^{۱۱} باشد. نمره کل رضایت زناشویی، از جمع نمرات کل گویه‌ها به دست می‌آید. هرچه فرد در این آزمون نمره بیشتری کسب کند، نشان‌دهنده رضایت زناشویی بالاتری است. این پرسشنامه با آلفای کرونباخ ۰,۷۹، از اعتبار و همسانی درونی بالایی برخوردار است. ضرایب همسانی درونی ۰,۹۵ برای کل ابزار و ضرایب بین ۰,۶۴ تا ۰,۸۶ برای خرده مقیاس‌ها، نشان داد که مقیاس دارای اعتبار مطلوب و مناسب بوده و قابل اجرا برای بررسی رضامندی همسران است. همبستگی بین مقیاس رضامندی همسران افروز با پرسشنامه‌ی رضامندی زناشویی انریچ ۰/۴۳۱ به دست آمد که در سطح (p < ۰/۰۰۱) معنادار است و نشانگر روایی همزمان مطلوب پرسشنامه است، لذا با ۹۹ درصد اطمینان همبستگی مشاهده شده بین این دو مقیاس معنادار است و ضرایب همبستگی تمامی خرده مقیاس‌ها با یکدیگر و با نمره کل مقیاس رضامندی همسران از لحاظ آماری معنادار است (p < ۰/۰۱).

پرسشنامه مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق (LAS): این پرسشنامه توسط Hendrick and Hendrick (1988) بر پایه الگوی «لی» از عشق، ساخته شده است. در ابتدا این پرسشنامه شامل ۴۲ گویه بود اما پس از دومین تجزیه و تحلیل عامل تأییدی، تعداد گویه‌ها به ۲۴ رسید. مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق از نوع لیکرت ۴ درجه‌ای است. این مقیاس شامل ۶ مؤلفه؛ اروس^{۱۲} (عشق رمانتیک)، لودوس^۴ (عشق بازیگرانه)، استورگ^۵ (عشق دوستانه)، پراگما^۶ (عشق واقع‌گرایانه)، مانیا^۷ (عشق شهوانی) و آگاپه^۸ (عشق فداکارانه) است. نمره‌ای که فرد در هر خرده مقیاس به دست می‌آورد، بیانگر میزان نگرشی است که فرد نسبت

-
- 1 Stepwise Regression
  - 2 Afroz
  - 3 Emotional satisfaction
  - 4 Interaction satisfaction
  - 5 attitude satisfaction
  - 6 behavioral satisfaction
  - 7 supportive – social satisfaction
  - 8 empathy satisfaction
  - 9 problem solving satisfaction
  - 10 personality satisfaction
  - 11 parenting satisfaction
  - 12 positive - thinking satisfaction
  - 13 Eros
  - 14 Ludus
  - 15 Storge
  - 16 Pragma
  - 17 Mania
  - 18 Agape

به آن خرده مقیاس دارد. نمره کل نگرش‌های عشق‌ورزی، از جمع نمرات کل گویه‌ها به دست می‌آید. حداقل و حداکثر آلفای کرونباخ به‌دست‌آمده از خرده مقیاس‌های نگرش‌های عشق توسط (Hendrick & Hendrick ۱۹۹۸) از ۰/۵۶ برای لودوس تا ۰/۷۷ برای استورگ متغیر است. در نمونه ایرانی این دامنه تغییر از ۰/۳۵ لودوس تا ۰/۷۹ برای استورگ می‌باشد که نشان‌دهنده تشابه نمونه خارجی با نمونه ایرانی است. همچنین در پژوهش‌های مختلفی روایی و اعتبار آن مورد بررسی قرار گرفته و رضایت‌بخش بوده است. (Aman Elahi et al. (2012) ضریب آلفای کرونباخ شش سبک عشق را به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۵۹، ۰/۷۵، ۰/۵۶، ۰/۵۳ و ۰/۸۶ گزارش کردند. پایایی مقیاس نگرش‌های عشق در این مطالعه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در کل نمونه برای شش سبک عشق اروس ۰/۴۶، لودوس ۰/۱۵، استورگ ۰/۷۲، پراگما ۰/۸۰، مانیا ۰/۳۸ و آگاپه ۰/۶۸ و ضرایب روایی همزمان این مقیاس با استفاده از مقیاس ۳۰ ماده‌ای عشق پرشور^۱ Hatfield and Sprecher (1986) شش سبک عشق اروس ۰/۲۴ (p=0/082)، لودوس ۰/۱۰ (p=0/460)، استورگ ۰/۴۳ (p<0/002)، پراگما ۰/۱۰ (p<0/002)، مانیا ۰/۴۲ (p<0/002) و آگاپه ۰/۳۸ (p<0/006) به‌دست‌آمده‌اند.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌های پژوهش در متغیرهای جنسیت، سن، تحصیلات، تعداد فرزند، سال‌های زندگی مشترک و سابق کار اقماری در جداول ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی آزمودنی‌ها بر اساس جنسیت، سن و تحصیلات

متغیر	فراوانی (درصد)
جنسیت	
مرد	۸۵ (۶۰/۷)
زن	۵۵ (۳۹/۳)
کل	۱۴۰ (۱۰۰)
سن	
۲۵-۲۰	۱۲ (۸/۶)
۳۰-۲۶	۲۲ (۱۵/۷)
۳۵-۳۱	۴۸ (۳۴/۳)
۴۰-۳۶	۳۲ (۲۲/۹)
بیشتر از ۴۰	۲۶ (۱۸/۶)
کل	۱۴۰ (۱۰۰)
تحصیلات	
دیپلم	۴ (۲/۹)
فوق دیپلم	۱۰ (۷/۱)
لیسانس	۷۹ (۵۶/۴)
فوق لیسانس	۴۳ (۳۰/۷)
دکتری	۴ (۲/۹)
کل	۱۴۰ (۱۰۰)

جدول ۲: میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای تعداد فرزند، سال‌های زندگی مشترک و سابقه کار اقماری

متغیر	میانگین	انحراف معیار
تعداد فرزند	۱/۰۴	۰/۸۶
سال‌های زندگی مشترک	۸/۵۶	۵/۸۹
سابقه کار اقماری	۵/۵۸	۶/۰۸

عربی و همکاران: پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در...

شاخص‌های توصیفی میانگین و انحراف استاندارد آزمودنی‌های پژوهش در متغیرهای رضامندی زناشویی و نگرش به عشق و مؤلفه‌های آن‌ها در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: آماره‌های توصیفی متغیرهای رضامندی زناشویی و نگرش به عشق و مؤلفه‌های آن‌ها

متغیر	میانگین	انحراف معیار	
رضامندی زناشویی	۱۶۶/۲۵	۲۲/۴۲	
رضامندی عاطفی	۱۹/۶	۳/۱۱	
رضامندی تعاملی	۱۸/۴۸	۳/۲۸	
رضامندی نگرشی	۲۳/۳۳	۳/۵۶	
رضامندی رفتاری	۳۲/۹۷	۵/۰۴	
رضامندی حمایتی - اجتماعی	۱۷/۳۷	۲/۳۹	
رضامندی هم‌اندیشی	۱۰/۲	۱/۶۲	
رضامندی مشکل‌گشایی	۱۲/۴	۲/۲۳	مؤلفه‌ها
رضامندی منشی	۹/۰۴	۱/۷۲	
رضامندی فرزند پروری	۹/۷۷	۱/۵۹	
رضامندی مطلوب‌اندیشی	۱۳/۰۵	۱/۹۶	
نگرش به عشق	۷۰/۴	۶/۶۱	
رمانتیک	۱۳	۲/۰۱	
بازیگرانه	۱۰/۹	۱/۸۳	
دوستانه	۱۱/۵۲	۲/۸۴	
واقع‌گرایانه	۱۲/۱۳	۲/۱۲	
شهووانی	۱۱/۳۷	۱/۷۴	مؤلفه‌ها
فداکارانه	۱۱/۴۶	۲/۰۳	

جدول ۴: داده‌های آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف (نرمال بودن توزیع داده‌ها در متغیرهای پژوهش)

متغیرها	آماره آزمون	Sig
رضامندی زناشویی	۰/۰۶۱	۰/۲
رضامندی عاطفی	۰/۰۷۱	۰/۰۶۹
رضامندی تعاملی	۰/۰۶۳	۰/۰۹
رضامندی نگرشی	۰/۰۸۳	۰/۰۸
رضامندی رفتاری	۰/۰۳۶	۰/۱۴
رضامندی حمایتی - اجتماعی	۰/۶۳	۰/۱۸
رضامندی هم‌اندیشی	۰/۶۱	۰/۱۷
رضامندی مشکل‌گشایی	۰/۹۵	۰/۱۲
رضامندی منشی	۱/۳۲	۰/۰۶۲
رضامندی فرزند پروری	۱/۱۷	۰/۰۷۵
رضامندی مطلوب‌اندیشی	۰/۸	۰/۱۱
نگرش به عشق	۰/۰۵۳	۰/۱۹
نگرش به عشق رمانتیک	۰/۰۸۳	۰/۸۶
نگرش به عشق بازیگرانه	۰/۸	۰/۱۱
نگرش به عشق دوستانه	۰/۱۳	۰/۱۴
نگرش به عشق واقع‌گرایانه	۰/۱۵	۰/۰۵۳
نگرش به عشق شهووانی	۰/۰۴۷	۰/۱۸
نگرش به عشق فداکارانه	۰/۷۲	۰/۲۳

روانشناسی خانواده، ۹ (۲)، ۸۵-۹۸

با توجه به داده‌های جدول ۴، فرض نرمال بودن توزیع داده‌های حاصل از متغیرهای پژوهش برآورده شد ($P > 0/05$).

جدول ۵: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	
۱. رضامندی زناشویی	۱																		
۲. رضامندی عاطفی	۰/۸۶۱**	۱																	
۳. رضامندی تعاملی	۰/۷۹۹**	۰/۶۹۶**	۱																
۴. رضامندی نگرشی	۰/۹۲۱**	۰/۷۶۷**	۰/۶۷۵**	۱															
۵. رضامندی رفتاری	۰/۹۴۲**	۰/۸۰۳**	۰/۷۲۵**	۰/۸۷۴**	۱														
۶. رضامندی حمایتی-اجتماعی	۰/۸۷۵**	۰/۷۲**	۰/۶۴۳**	۰/۷۸۶**	۰/۷۹۹**	۱													
۷. رضامندی هم‌اندیشی	۰/۷۷۳**	۰/۵۸۳**	۰/۵۲۲**	۰/۶۸**	۰/۷۱۱**	۰/۷۷۸**	۱												
۸. رضامندی مشکل‌گشایی	۰/۷۹۸**	۰/۶۰۴**	۰/۶**	۰/۶۸۴**	۰/۷۱۲**	۰/۶۵۳**	۰/۶۱**	۱											
۹. رضامندی منشی	۰/۷۹**	۰/۶۸۳**	۰/۶۱۷**	۰/۶۹۱**	۰/۷۱۲**	۰/۶۰۹**	۰/۵۳۷**	۰/۶۱۸**	۱										
۱۰. رضامندی فرزند پروری	۰/۷۶۸**	۰/۶۱۹**	۰/۵۱۷**	۰/۶۸۳**	۰/۶۵۵**	۰/۶۸۷**	۰/۵۸۳**	۰/۶۱۸**	۰/۶۰۲**	۱									
۱۱. رضامندی مطلوب‌اندیشی	۰/۶۹۵**	۰/۴۷۸**	۰/۳۷۱**	۰/۶۶**	۰/۵۷۴**	۰/۶۰۲**	۰/۵۵۴**	۰/۵۹۷**	۰/۶۴۴**	۱									
۱۲. نگرش به عشق	۰/۵۲**	۰/۵۰۱**	۰/۳۷۵**	۰/۴۲۴**	۰/۴۵۸**	۰/۵۴۹**	۰/۴۵۷**	۰/۳۶۶**	۰/۳۵۸**	۰/۴۸۱**	۰/۴۰۷**	۱							
۱۳. عشق رمانتیک	۰/۷۲۸**	۰/۷۲۹**	۰/۶۲۶**	۰/۶۳۱**	۰/۶۸۹**	۰/۶۶**	۰/۵۱۳**	۰/۶۶۹**	۰/۵۲۱**	۰/۵۶۴**	۰/۵۰۵**	۰/۶۱**	۱						
۱۴. عشق بازنگرانه	۰/۱۶۷*	۰/۱۸۳*	۰/۱۳۳*	۰/۱۸۹*	۰/۱۶*	۰/۱۱۸*	۰/۰۴۹*	۰/۱۴۱*	۰/۱۵*	۰/۰۹۸*	۰/۰۸۵*	۰/۲۹**	۰/۱۹*	۱					
۱۵. عشق دوستانه	۰/۴۲۸**	۰/۴۱۱**	۰/۲۶۶**	۰/۳۳**	۰/۴۰۸**	۰/۴۱۱**	۰/۴۰۷**	۰/۳۴۶**	۰/۳۴**	۰/۳۸**	۰/۳۰۲**	۰/۶۲**	۰/۴۰۳**	۰/۰۲۶*	۱				
۱۶. عشق واقع‌گرایانه	۰/۲۸۹**	۰/۱۹۷*	۰/۲۲**	۰/۲۵۲**	۰/۲۰۹*	۰/۳۲۸**	۰/۲۸۷**	۰/۲۷۱**	۰/۱۸*	۰/۲۶۸**	۰/۳**	۰/۵۲۶**	۰/۱۹*	۰/۰۶۹*	۰/۱۳۹*	۱			
۱۷. عشق شهوانی	۰/۰۴۳*	۰/۰۰۸*	۰/۰۰۲*	۰/۰۷۱*	۰/۰۰۳*	۰/۱۳۷*	۰/۰۴۶*	۰/۰۰۷*	۰/۰۲۲*	۰/۱۲۱*	۰/۰۴۷*	۰/۴۵۶**	۰/۰۷۴*	۰/۱۳۷*	۰/۰۴۳*	۱			
۱۸. عشق فداکارانه	۰/۱۸۵*	۰/۲۸۴**	۰/۱۰۸*	۰/۱۳۸*	۰/۱۵۹*	۰/۲۰۲**	۰/۱۱۲*	۰/۰۸۱*	۰/۱۳۷*	۰/۱۷۷*	۰/۱۲۴*	۰/۴۸۶**	۰/۱۸۶*	۰/۱۵۸*	۰/۰۱۱*	۰/۰۷۲*	۰/۱۹۲*	۱	

$P < 0/05$ * $P < 0/01$ **

در جدول ۶ اطلاعات مربوط به رابطه‌ی متغیرها ارائه شده است. به منظور بررسی معناداری رابطه بین رضامندی زناشویی و مؤلفه‌های آن با نگرش به عشق، از آزمون معنی‌داری ضریب همبستگی استفاده شد که همه‌ی همبستگی‌ها در سطح $0/01$ درصد معنادار می‌باشند ($P < 0/01$). به منظور تعیین سهم متغیر نگرش به عشق و مؤلفه‌های آن در پیش‌بینی رضامندی زناشویی از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام‌به‌گام استفاده شد.

عربی و همکاران: پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های مربوط به عشق در...

جدول ۶: نتایج رگرسیون به روش گام‌به‌گام برای پیش‌بینی متغیر رضامندی زناشویی بر اساس نگرش به عشق و مؤلفه‌های آن

متغیر ملاک	گام	متغیر پیش‌بین	R	R ^۲	R ^۲ تعدیلی	F	P	B	β	T	P
رضامندی زناشویی	۱	نگرش به عشق رمانتیک	۰/۷۲۸	۰/۵۳	۰/۵۲۷	۱۵۵/۶۴	P<۰/۰۰۱	۸/۱۱	-۰/۷۲۸	۱۲/۴۷	P<۰/۰۰۱
	۲	نگرش به عشق رمانتیک	۰/۷۴۴	۰/۵۵	۰/۵۴۷	۸۴/۹	P<۰/۰۰۱	۷/۷۸	-۰/۶۹۸	۱۲/۰۱	P<۰/۰۰۱
		نگرش به عشق واقع‌گرایانه						۱/۶۴	-۰/۱۵۶	۲/۶۸	P<۰/۰۰۱
	۳	نگرش به عشق رمانتیک	۰/۷۶۲	۰/۵۸	۰/۵۷۱	۶۲/۷۷	P<۰/۰۰۱	۷/۷۲	-۰/۶۹۳	۱۲/۲۴	P<۰/۰۰۱
نگرش به عشق واقع‌گرایانه		۱/۷۷						-۰/۱۶۸	۲/۹۷	P<۰/۰۰۱	
۴	نگرش به عشق رمانتیک	۰/۷۷۵	۰/۶	۰/۵۸۹	۵۰/۷۸	P<۰/۰۰۱	۲/۰۱	-۰/۱۶۵	-۲/۹۶	P<۰/۰۰۱	
	نگرش به عشق واقع‌گرایانه						۷/۰۴	-۰/۶۳۲	۱۰/۵	P<۰/۰۰۱	
	نگرش به عشق واقع‌گرایانه						۱/۶۷	-۰/۱۵۹	۲/۸۵	P<۰/۰۰۱	
	نگرش به عشق بازیگرانه						-۲/۰۷	-۰/۱۷	-۳/۱۱	P<۰/۰۰۱	
		نگرش به عشق دوستانه						۱/۲۲	-۰/۱۵۵	۲/۶	P<۰/۰۰۱

جدول ۶ اطلاعاتی را برای متغیرهای پیش‌بین که در مدل وجود دارند، ارائه می‌دهد. بر این اساس، نتایج نشان داد مؤلفه نگرش به عشق رمانتیک ۰/۵۳ واحد متغیر رضامندی زناشویی را پیش‌بینی می‌کند که به معنی پیش‌بینی ۵۳ درصد از تغییرات این متغیر است. در گام دوم با اضافه شدن مؤلفه نگرش به عشق واقع‌گرایانه؛ این دو مؤلفه یعنی نگرش به عشق رمانتیک و واقع‌گرایانه، ۰/۵۵ واحد متغیر رضامندی زناشویی را پیش‌بین کرده‌اند که به معنی پیش‌بینی ۵۵ درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط دو متغیر مستقل است. در گام سوم، با اضافه شدن مؤلفه نگرش به عشق بازیگرانه، سه مؤلفه نگرش به عشق رمانتیک، واقع‌گرایانه و بازیگرانه ۰/۵۸ واحد متغیر رضامندی زناشویی را پیش‌بینی کردند که به معنی پیش‌بینی ۵۸ درصد از تغییرات متغیر رضامندی زناشویی توسط سه متغیر مستقل است. در گام چهارم، با اضافه شدن مؤلفه نگرش به عشق دوستانه، چهار مؤلفه نگرش به عشق رمانتیک، واقع‌گرایانه، بازیگرانه و دوستانه ۰/۶ واحد متغیر رضامندی زناشویی را پیش‌بینی کردند که به معنی پیش‌بینی ۶۰ درصد از تغییرات متغیر رضامندی زناشویی توسط چهار متغیر مستقل است. با توجه به نتایج جدول ۶ و بررسی معناداری ضریب‌های همبستگی و رگرسیون به‌دست‌آمده، به بررسی فرضیه‌های پژوهش پرداخته شده است.

با توجه به جدول ۶، مقدار ضریب همبستگی بین دو متغیر رضامندی زناشویی و نگرش به عشق رمانتیک ($r=۰/۷۲$) و میزان R^2 برابر با ۰/۵۳ به دست آمد، یعنی ۰/۵۳ واحد از رضامندی زناشویی از طریق نگرش به عشق رمانتیک قابل تبیین است. به‌منظور بررسی معناداری ضریب همبستگی به‌دست‌آمده، نتایج جدول ۶ نشان داد که میزان F مشاهده‌شده معنادار است ($p<۰/۰۱$)، مقدار ضریب همبستگی بین دو متغیر رضامندی زناشویی و نگرش به عشق واقع‌گرایانه ($r=۰/۲۸$) و میزان R^2 برابر با ۰/۰۸ به دست آمد، یعنی ۰/۰۸ واحد از رضامندی زناشویی از طریق نگرش به عشق واقع‌گرایانه قابل تبیین است. به‌منظور بررسی معناداری ضریب همبستگی به‌دست‌آمده، نتایج جدول ۶ نشان داد که میزان F مشاهده‌شده معنادار است ($p<۰/۰۱$)، $p<۰/۰۱$ ، $F(۱۳۹,۴)=۱۵۵/۶۴$. بنابراین مؤلفه نگرش به عشق رمانتیک به‌طور کلی قادر به پیش‌بینی رضامندی زناشویی است.

مقدار ضریب همبستگی بین دو متغیر رضامندی زناشویی و نگرش به عشق بازیگرانه ($r=-۰/۱۶$) و میزان R^2 برابر با ۰/۰۲ به دست آمد، یعنی ۰/۰۲ واحد از رضامندی زناشویی از طریق نگرش به عشق بازیگرانه قابل تبیین است. به‌منظور بررسی معناداری ضریب همبستگی به‌دست‌آمده، نتایج جدول ۶ نشان داد که میزان F مشاهده‌شده معنادار است ($p<۰/۰۱$)، $p<۰/۰۱$ ، $F(۱۳۹,۴)=۶۲/۷۷$. بنابراین مؤلفه نگرش به عشق بازیگرانه طور کلی قادر به پیش‌بینی رضامندی زناشویی است.

مقدار ضریب همبستگی بین دو متغیر رضامندی زناشویی و نگرش به عشق دوستانه ($r=0/42$) و میزان R^2 برابر با $0/18$ به دست آمد، یعنی $0/18$ واحد از رضامندی زناشویی از طریق نگرش به عشق دوستانه قابل تبیین است. به منظور بررسی معناداری ضریب همبستگی به دست آمده، نتایج جدول ۶ نشان داد که میزان F مشاهده شده معنادار است ($p < 0/01$ ، $50/78 = F(139,4)$). بنابراین مؤلفه‌ی نگرش به عشق دوستانه طور کلی قادر به پیش‌بینی رضامندی زناشویی است. لازم به ذکر است که در مدل رگرسیون گام‌به‌گام مذکور، دو مؤلفه‌ی نگرش به عشق شهوانی و فداکارانه از مدل حذف شدند ($p < 0/05$).

بحث

پژوهش حاضر به بررسی نقش نگرش‌های عشق‌ورزی در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق بر رضایت زناشویی پرداخته است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رضامندی زناشویی بر اساس نگرش‌های عشق‌ورزی در کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، قابل پیش‌بینی است که همسو با یافته‌های تحقیق (Salayani et al., 2020), Taghavi Dinani, Maghsoudi et al. (2020) et al. (2012), Aman Elahi, Mousavi & Rezazadeh (2014), Najafi (2013) et al. (2014) می‌باشد. همچنین نتایج به دست آمده از پژوهش‌های (Erfani (2016)، Yousefi et al. (2011)، Gana et al. (2013) و Vedes et al. (2016) نیز بیانگر وجود رابطه بین نگرش‌های عشق‌ورزی زوجین و رضایت زناشویی، است. (Maghsoudi et al. (2020) در پژوهشی که تحت عنوان بررسی رابطه‌ی سبک‌های عشق‌ورزی با سازگاری زناشویی انجام دادند، گزارش کردند: حدود ۶۵ درصد از تغییرات نمرات سازگاری زناشویی توسط مؤلفه‌های عشق‌ورزی (عشق رمانتیک، عشق بازیگرانه، عشق دوستانه، عشق واقع‌گرایانه، عشق شهوانی، عشق فداکارانه)، توجیه می‌شود که بدین معناست که پیش‌بینی نمرات سازگاری و رضایت زناشویی به وسیله‌ی شش مؤلفه عشق‌ورزی، امکان‌پذیر است.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که سبک عشق رمانتیک (اروس) می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که نتایج پژوهش‌های (Salayani et al. (2020), Najafi (2013), Mousavi & Rezazadeh (2014), Aman Elahi et al. (2012) et al. (2020) Maghsoudi و Taghavi Dinani et al. (2014) از این یافته حمایت می‌کنند. (Mousavi & Rezazadeh (2014), Najafi (2013) نگرش عشق رمانتیک را پیش‌بینی کننده مستقیم رضایت زناشویی گزارش کردند. همچنین یافته‌های پژوهش (Yousefi (2011) و Vedes et al. (2016) بیانگر وجود رابطه مثبت بین سبک عشق رمانتیک و رضایت زناشویی است. (Gana et al. (2013) گزارش کردند که برخورداری همسران از سبک عشق رمانتیک، تأثیر مثبتی بر رضایت زناشویی شوهران داشت، در حالی که برخورداری شوهران از سبک عشق رمانتیک، بر رضایت زناشویی همسران تأثیری نداشت. در تبیین این یافته پژوهش می‌توان گفت که افراد دارای سبک عشق رمانتیک، دارای خصوصیات شخصیتی مسئولیت‌پذیری و قابل اعتماد بودن، هستند (Abdi & Golzari, 2010) و در رابطه با شریک زندگی خود صداقت دارند و به دنبال رابطه عمیق و طولانی مدت هستند (Salayani et al., 2020). این افراد اینگونه تصور می‌کنند که شریک زندگی آنها، ایده‌آل‌ترین فرد برای آنهاست (Mousavi & Rezazadeh, 2014)، بنابراین از روابط خود بسیار رضایت دارند و عشق آنها پرشور و پرحرارت است (Abdi & Golzari, 2010) به همین جهت در رابطه زوجی خود، رضایت زناشویی بالایی را تجربه می‌کنند. لذا می‌توان انتظار داشت که این نوع نگرش عشقی (عشق رمانتیک)، پیش‌بینی کننده رضایت زناشویی باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که سبک عشق واقع‌گرایانه (پراگما) می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که نتایج پژوهش‌های (Taghavi Dinani (2014), Aman Elahi et al. (2012), Salayani et al. (2020), Maghsoudi et al. (2020) با این یافته همسو هستند. همچنین یافته (Yousefi et al. (2011) و Najafi (2013) بیانگر وجود رابطه مثبت بین سبک عشق واقع‌گرایانه و رضایت زناشویی است. در تبیین یافته پژوهش حاضر می‌توان گفت که این افراد دارای حس مسئولیت‌پذیری بالایی هستند (Abdi & Golzari, 2010) و در انتخاب‌های خود بر اساس منطق و عقلانیت، تصمیم‌گیری و عمل می‌کنند، بنابراین در انتخاب شریک زندگی به عوامل و جنبه‌های مختلف توجه می‌نمایند و فردی مناسب با ویژگی‌ها و شرایط خود را انتخاب می‌کنند،

در نتیجه زوجین از تشابه و همسانی زناشویی که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی است، برخوردارند (Yousefi et al., 2011) که این مسئله موجب می‌شود افراد در روابط زوجی، رضایت زناشویی بالایی را تجربه کنند. لذا می‌توان انتظار داشت که این نوع نگرش عشق (عشق دوستانه)، پیش‌بینی کننده رضایت زناشویی باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که سبک عشق بازیگرانه (لودوس) می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که نتایج پژوهش‌های (Salayani et al. (2020), Maghsoudi et al. (2020), Taghavi Dinani et al. (2014), Mousavi & Rezazadeh (2014) و Najafi (2013) با این یافته همخوان هستند. (Najafi & Mousavi (2013) و Rezazadeh (2014) نگرش عشق بازیگرانه را پیش‌بینی کننده معکوس رضایت زناشویی گزارش کردند. همچنین یافته‌های پژوهش‌های (Vedes et al. (2016), Taghavi Dinani et al. (2014), Salayani et al. (2020), Najafi (2013), Aman Elahi et al. (2012), Yousefi et al. (2011), Aman Elahi et al. (2012) بیانگر وجود رابطه منفی بین سبک عشق بازیگرانه و رضایت زناشویی است. در تبیین این یافته پژوهش حاضر می‌توان گفت که افراد دارای سبک عشق بازیگرانه در صفاتی چون قابل اعتماد بودن، با گذشت بودن، خوش‌باور و مصمم بودن، ضعیف‌اند بنابراین به خود اجازه می‌دهند که فرد دیگر را فریب دهند و صادقانه با او برخورد نکنند (Abdi & Golzari, 2010). در این افراد، عشق به‌عنوان یک تفریح در نظر گرفته می‌شود و نه تعهد واقعی به یک شریک وجود دارد و نه حسادت. این افراد دارای رابطه جنسی با شرکای متعدد بوده و به همین دلیل مستعد خیانت زناشویی هستند و در نتیجه رضایت زناشویی در این افراد پایین است (Fricker & Moore, 2006). بنابراین می‌توان انتظار داشت که این نوع نگرش عشقی (عشق دوستانه)، پیش‌بینی کننده رضایت زناشویی باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که سبک عشق دوستانه (استورگ) می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که نتایج پژوهش‌های (Mousavi & Rezazadeh (2014), Maghsoudi et al (2020), Taghavi Dinani et al (2014) با این یافته هماهنگ هستند. (Mousavi & Rezazadeh (2014) نگرش عشق دوستانه را پیش‌بینی کننده مستقیم رضایت زناشویی گزارش کردند. همچنین یافته پژوهش‌های (Salayani et al. (2020), Najafi (2013), Yousefi et al. (2011), Aman Elahi et al. (2012) بیانگر وجود رابطه مثبت بین سبک عشق دوستانه و رضایت زناشویی است. در تبیین یافته پژوهش حاضر می‌توان بیان کرد که افراد دارای سبک عشق دوستانه، دارای ویژگی شخصیتی مسئولیت‌پذیری هستند و ویژگی روان‌رنجوری ندارند، بنابراین از بهداشت روان بالاتری برخوردار بوده و به دلیل وجود تعهد و مسئولیت‌پذیری بالا در این افراد، آنها سعی در حفظ اعتماد دوجانبه دارند (Abdi & Golzari, 2010). از طرفی برخی محققین تعهد را نیرومندترین پیش‌بینی کننده کیفیت و رضایت زناشویی گزارش کردند (Mousavi & Rezazadeh, 2014)، لذا می‌توان انتظار داشت که این نوع نگرش عشق (عشق دوستانه)، پیش‌بینی کننده رضایت زناشویی باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که سبک عشق شهوانی (مانیا) نمی‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که این یافته مغایر با یافته پژوهش‌های (Yousefi et al. (2011) و Aman Elahi et al. (2012) بود. یافته دو پژوهش (Aman Elahi et al. (2012), Yousefi et al. (2011) بیانگر وجود رابطه منفی بین سبک عشق شهوانی و رضایت زناشویی است. در تبیین این یافته‌ها، می‌توان بیان کرد که افراد دارای سبک عشق شهوانی، دارای خصوصیات شخصیتی اضطراب و حسادت هستند (Abdi & Golzari, 2010) و دارای میل فیزیکی شدیدی نسبت به معشوق می‌باشند که همراه با حسادت است (Najafi, 2013) علاوه بر این، نیاز شدیدی به محبت و توجه دارند و دائماً نگران از دست دادن همسرشان هستند. همچنین این افراد نسبت به همسر خود بدبین‌اند که این موارد، می‌تواند رضایت زناشویی را تحت تأثیر خود قرار دهد (Salayani et al., 2020) و موجب کاهش رضایت زناشویی گردد. اما (Salayani et al. (2020), Najafi (2013) در پژوهش خود، رابطه‌ای بین عشق شهوانی و رضایت زناشویی مشاهده نکردند که این یافته همسو با پژوهش حاضر می‌باشد.

یافته دیگر پژوهش حاضر این است که سبک عشق فداکارانه (اگاپه) نمی‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که این یافته مغایر با یافته پژوهش Maghsoudi et al. (2020) بود. همچنین یافته پژوهش‌های (Mousavi & Salayani et al. (2020), Taghavi Dinani et al. (2014), Aman Elahi et al. (2012), Rezazadeh (2014), Najafi (2013), Yousefi et al. (2011), Vedes et al. (2016)، بیانگر وجود رابطه مثبت بین سبک عشق فداکارانه و رضایت زناشویی است. افراد دارای سبک عشق فداکارانه، معشوق خود را یک قدیس می‌بینند و اغلب حاضرند نیازهای خود را فدای نیازهای شریک خود کنند (Taghavi Dinani et al., 2014) و گرایش به رابطه طولانی‌مدت و همراه با رضایت دارند. اگر طرف مقابل انتظارات آنها را برآورده نکند، آنها مسئولیت عشق، حمایت و توجه به همسرشان را بر عهده برمی‌گیرند (Salayani et al., 2020). برخورداری شخص از این ویژگی‌ها، می‌تواند رضایت زناشویی را تحت تأثیر خود قرار دهد و موجب افزایش رضایت زناشویی گردد. اما یافته پژوهش حاضر نشان داد که سبک عشق فداکارانه در کارمندان اقماری، نمی‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند که مغایر با یافته پژوهش‌های نامبرده شده فوق می‌باشد.

همسویی یافته‌های پژوهش حاضر با تعداد زیادی از پژوهش‌های انجام شده دیگر، مبنی بر پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سبک‌ها و نگرش‌های مربوط به عشق و وجود رابطه معنی‌دار بین این دو متغیر، نشان‌دهنده این واقعیت است که عشق‌ورزی متغیری قوی است که سهم قابل توجهی در کاهش میزان تعارضات و ایجاد رضایت زناشویی زوجین و افزایش آن دارد.

در انجام هر پژوهش، پژوهشگران با محدودیت‌هایی مواجه هستند که از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به محدود بودن جامعه به کارمندان اقماری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق و همسرانشان می‌باشد که امکان تعمیم نتایج این پژوهش را به سایر گروه‌های جامعه با محدودیت مواجه می‌سازد. همچنین در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها، از پرسشنامه استفاده شده است که امکان اینکه افراد از ارائه پاسخ واقعی خودداری کنند، هست. در پیش‌بینی رضایت زناشویی، متغیرهای متعدد و زیاد دیگری نقش دارند که خارج از کنترل پژوهشگر بودند.

پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی رضایت زناشویی بر اساس نگرش‌های عشق‌ورزی در کارمندان اقماری و غیر اقماری مقایسه و بررسی شود. همچنین با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، پیشنهاد می‌شود مهارت‌های زندگی و نحوه‌ی عشق‌ورزی از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی یا مراکز مشاوره به‌صورت فردی و گروهی به کارمندان طرح اقماری و همچنین همسران آنان، آموزش داده شود. میانگین تعداد فرزندان در افراد مورد پژوهش، ۱/۰۴ به دست آمد که نشان‌دهنده تعداد فرزند کم در افراد نمونه پژوهش است و ممکن است نتایج به‌دست‌آمده و نوع نگرش این افراد به عشق در پیش‌بینی رضایت زناشویی، تحت تأثیر این امر باشد و به همین جهت پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های بعدی رضایت زناشویی و نگرش‌های عشق‌ورزی در کارمندان اقماری دارای فرزند و بدون فرزند بررسی و مقایسه گردد. و در پایان پیشنهاد می‌شود که این پژوهش بر روی نمونه‌هایی با حجم بیشتر و در جوامع و فرهنگ‌های مختلف اجرا شود تا قابلیت تعمیم نتایج افزایش یابد.

تشکر و سپاسگزاری

انجام این پژوهش بدون همکاری شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق و شرکت‌کنندگان پژوهش میسر نمی‌شد، بدین‌وسیله از تمام افرادی که در انجام این تحقیق ما را یاری نمودند، به‌خصوص کارمندان شرکت نفت خانگیان سرخس و همسران آنان، تشکر و قدردانی می‌گردد.

تعارض منافع

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره خانواده موسسه آموزش عالی حکمت رضوی مشهد بوده که با کد اخلاق ۸۳۵۵۳۸ ثبت شده است و در آن هیچ تعارض منافی وجود ندارد.

References

- Abdi, H. & Golzari, M. (2010). The relationship between love styles and personality traits. *Journal of Psychology and Religion*, Vol 3, No 3 (11), 53-74. [In Persian]
- Afroz, Gh. A., & Ghodrati, M. (2011). Construction and standardization of Afroz spouse's satisfaction scale (short form). *Journal of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran*, No 41, 1-9. [In Persian]
- Amanelahi, A., Aslani, K., Tashakor, H., Ghavabesh, S., & Nekoei, S. (2012). Romantic Attachment/Love Styles and Marital Satisfaction in Women: Investigating the Relationship. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 10(3), 67-86.
- Arajmandnia, A., & Pourian, M. (2016). The Training Program of Rahmat Plan Rahmat and it's effects Housewives marital satisfaction. *Educational Sciences from Islamic Point of View*. Vol 4, No 6, 72-83. [In Persian]
- Erfani, M. (2016). The Relationship between Attitude to Love and Marital Satisfaction in the Staff of the North Khorasan Special Police Unit. *North Khorasan Law Enforcement Quarterly*, Vol 3, No 11, 105-118. [In Persian]
- Fazel, F. (2018). *Investigating the role of Gardner's Multiple Intelligences in Marital Satisfaction with the Mediating Role of Forgiveness* [MA Thesis]. Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian]
- Fricker, J., & Moore, S. (2006). *Predicting infidelity: The role of attachment styles, lovestyles, and the investment model*. Melbourne, Australia: Swinburne University of Technology.
- Gana, K., Saada, Y., & Untas, A. (2013). Effects of love styles on marital satisfaction in heterosexual couples: A dyadic approach. *Marriage & Family Review*, 49(8), 754-772.
- Green, S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate behavioral research*, 26(3), 499-510.
- Hatfield, E., & Sprecher, S. (1986). Measuring passionate love in intimate relationships. *Journal of adolescence*, 9(4), 383-410.
- Hendrick, C., & Hendrick, S. (1988). A theory and method of love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, 392-402.
- Hendrick, C., Hendrick, S., & Dicke, A. (1998). The Love Attitudes Scale: Short form. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15(2), 147-159.
- Jadiri, J., Jan Bozorgi, M. & Rasoulzadeh Tabatabai, S. K. (2009). Investigating the relationship between marital satisfaction (based on religious criteria) with demographic factors, education, duration of marriage, age of marriage and age difference. *Journal of Psychology and Religion*, Vol 2, No 5, 49-84. [In Persian]
- Khajueenejad, Z. (2017). *The effect of job content on the life quality and marital satisfaction of shift workers National Iranian Oil Company* [MA Thesis]. Khatam University. [In Persian]
- Maghsoodi, S., Bazmandeh, T., & Mousavi Nasab, S. M. H. (2021). the relationship between husbands' lovemaking style and marital adjustment in working women in Kerman. *Women's Strategic Studies*, 23(90), 133-150. [In Persian]

- Mardaneh, E. (2017). *Marital satisfaction prediction based on love style and lifestyle of married students* [MA Thesis]. Azad University of Marvdasht Branch. [In Persian]
- Moeinpour, E. (2020). *Investigating the relationship between emotional intelligence and sense of mental coherence Marital satisfaction in the teachers* [MA Thesis]. Hekmat Razavi Higher Education Institute. [In Persian]
- Moradi, M., Karaminia, R., Hatami, H.R., & Abolmaali Al-Husseini, KH. (2018).). A Study of the Relationship between Lifestyle, Personal Traits, and Women's Marital Satisfaction. *The Women and Family Cultural Education*, 13, No 44, 109-130. [In Persian]
- Mousavi, S. F., & Rezazadeh, M. R. (2014). Investigating the role of attitude towards love in predicting emotional divorce of men and women Married in Qazvin. *Women's Studies Sociological and Psychological*, Vol 12, No 3, 169-188. [In Persian]
- Najafi, V. (2013). *The relationship between Spiritual attitude & Amount of loveliness with Marital satisfaction in secondary school gander teachers* [MA Thesis]. Azad University of Marvdasht Branch. [In Persian]
- Nazari, P. (2017). *Recognition and Ranking of Job Stressor Factors for Employees of Satellite Projects with Dematel Method (Case Study: Farrashband Gas Refinery)*. [Ma Thesis]. Azad University of Marvdasht Branch. [In Persian]
- Sadeghi, M., Dadras, A., & Asadpour, A. (2020). A Study on the Rate and Causes of Workers' Burnout in Satellite Jobs (Case: Iranian Offshore Oil Company in Sirri Island). *Strategic Studies in Petroleum and energy Industry*, 11(43), 239-264. [In Persian]
- Salayani, F., Ebrahimabad, M. J. A., Tabatabaei, K. R., & Rougoushouee, R. A. (2020). Mediating role of loving styles in the relationship between personality characteristics and marital satisfaction. *Journal of psychology*, 24, No. 1, 23-40. [In Persian]
- Shahrokhi, M. (2013). *An investigation and comparison of the relationship between love styles with couple burnout and mental health in married students of Tehran University* [MA thesis]. Alzahra university. [In Persian]
- Taghavi Dinani, P., Samkhaniyan, E., Hamidi, M., & Arkiyan, F. (2014). Study on the relationship between love attitudes and marital satisfaction among married women. *European online journal of natural and social sciences*, 3(3), pp-468.
- Vedes, A., Hilpert, P., Nussbeck, F. W., Randall, A. K., Bodenmann, G., & Lind, W. R. (2016). Love styles, coping, and relationship satisfaction: A dyadic approach. *Personal Relationships*, 23(1), 84-97.
- Yousefi, N., Beshlideh, K., Isanejad, O., Etemadi, O., & Shirbeigi, N. (2011). The relationship between loving styles and marital quality in married couples. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 1(1), 21-36. [In Persian]

COPYRIGHTS

©2022 by the authors. Licensee Family Psychology Association of Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)
